

Πλάτων, Μενέξενος 247b-248c

Εισαγωγή

Ο Μενέξενος του Πλάτωνα είναι ένας επιτάφιος λόγος που πήρε το όνομα του από έναν μαθητή του Σωκράτη, τον Μενέξενο. Πρόκειται στην πραγματικότητα για μονόλογο και όχι για διάλογο. Στο παρακάτω απόσπασμα διατυπώνεται η άποψη για το ποιοι άνθρωποι θεωρούνται ανδρείοι, σώφρονες και φρόνιμοι (=συνετοί), ενώ γίνεται λόγος και για το ποια στάση πρέπει να έχει ο άνθρωπος απέναντι στον θάνατο.

Κείμενο

Πάλαι γὰρ δὴ τὸ μηδὲν ἄγαν λεγόμενον καλῶς
δοκεῖ λέγεσθαι· τῷ γὰρ ὄντι εὖ λέγεται. Ὅτῳ
γὰρ ἀνδρὶ εἰς ἑαυτὸν ἀνήρτηται πάντα τὰ πρὸς
εὐδαιμονίαν φέροντα ἢ ἐγγὺς τούτου, καὶ μὴ
ἐν ἄλλοις ἀνθρώποις αἰωρεῖται ἐξ ὧν ἢ εὖ ἢ
κακῶς πραξάντων πλανᾶσθαι ἠνάγκασται καὶ
τὰ ἐκείνου, τούτῳ ἄριστα παρσκευάζεται ζῆν,
οὗτός ἐστιν ὁ σώφρων καὶ οὗτος ὁ ἀνδρεῖος
καὶ φρόνιμος· οὗτος γιγνομένων χρημάτων καὶ
παίδων καὶ διαφθειρομένων μάλιστα πείσεται
τῇ παροιμίᾳ· οὔτε γὰρ χαίρων οὔτε

λυπούμενος ἄγαν φανήσεται διὰ τὸ αὐτῷ
πεποιθέναι. Τοιούτους δὲ ἡμεῖς γε ἀξιοῦμεν
καὶ τοὺς ἡμετέρους εἶναι καὶ βουλόμεθα καὶ
φαμέν, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς νῦν παρέχομεν
τοιούτους, οὐκ ἀγανακτοῦντας οὐδὲ
φοβουμένους ἄγαν εἰ δεῖ τελευτᾶν ἐν τῷ
παρόντι.

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ:

- τό λεγόμενον: ὅπως η φήμη λέει
- ἀναρτάομαι -ῶμαι: κρεμιέμαι, εξαρτιέμαι
- αἰωρέομαι, -οῦμαι: εξαρτιέμαι, κρεμιέμαι, κινούμαι στον ἀέρα
- πράττω εὖ ἢ κακῶς: ευτυχῶ ἢ δυστυχῶ, ἔχω καλές ἢ κακές διαθέσεις.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

1. Να συμπληρώσετε τους τύπους που ζητούνται:

λεγόμενον: τον ίδιο τύπο στον παθητικό μέλλοντα

φέρουντα: τον ίδιο τύπο στον αόριστο

ζῆν: τον ίδιο τύπο στον αόριστο

πλανᾷσθαι: β' ενικό προστακτική του ίδιου χρόνου

γιγνομένων: γενική ενικού αρσενικό γένος μετοχή παρακειμένου

παίδων: δοτική πληθυντικού

μάλιστα: συγκριτικό βαθμό

φανήσεται: απαρέμφατο παθητικού αορίστου β'

φαμέν: β' ενικό προστακτικής του ίδιου χρόνου

φοβουμένους: τον ίδιο τύπο στον παρακείμενο

2. **τούτου, ζῆν, τούτῳ, παίδων, αὐτῷ:** να αναγνωριστούν συντακτικά οι παραπάνω ὀροι.

3. **εἰ δεῖ τελευτᾶν ἐν τῷ παρόντι:** Να αναγνωριστεῖ η δευτερεύουσα πρόταση.